

Джеръм К. Джеръм
Велурените ръкавици

Тя завинаги остана в паметта му, такава, каквато се появи пред него за първи път: малко лице, кафяви малки обувки, които едва докосваха земята и малки ръце в златисто-кафяви велурени ръкавици, опрени върху коленете. Той не знаеше, че я е забелязал – облечена просто, мъничка, подобна на дете, сама на пейката между него и залязващото слънце. Но даже ако я бе забелязал, неговата плахост щеше да му попречи да я разгледа по-внимателно. А, между другото, едва той отмина и си я представи ясно и отчетливо: бледно лице с нежен овал, кафяви обувки и малки ръце в златисти ръкавици, лежащи една върху друга. Преминавайки „Броуд-Уок“ и през „Примроуз-Хил“ той виждаше силуета ѝ на фона на залеза, виждаше нейното замислено лице, хубавите кафяви обувки и малките ръце в златисти велурени ръкавици, сложени върху коленете. А когато слънцето се спусна зад високите комини на бирената фабрика от другата страна на „Суис-Котедж“, видението изчезна.

Следващата вечер тя пак бе там, на същото място. Той обикновено се прибираше по „Хемстед-роуд“ и само понякога, в ясни и хубави дни, избираше по-дълъг път по „Риджънт-стрийт“ и през парка. Но в пустия парк особено остро усещаше своята самота.

Ще стигне само до Голямата Ваза, разсъждаваше гласно. Ако не я види (съвсем не е длъжна да седи там), ще завие по „Олбани-стрийт“. И ще има какво да погледа и с какво да се развлече сред множеството весникарски будки с евтини книжки в ярки подвързии, сред антикварните магазини, отрупани с избелели гравюри и стари картини. Но едва ли не още на входа на парка, когато я забеляза, той разбра колко би бил разочарован, ако мястото пред лехата от червени лалета се беше оказало незаето. Той спря наблизко, преструвайки се, че разглежда цветята. Искаше му се крадешком да я погледа. Само за миг му се удаде това, а когато за втори път вдигна поглед, той срещна нейния или, може би, така му се стори и, пламвайки, побърза да се отдалечи. И отново, както първия път, тя навсякъде беше с него, беше пред очите му. На всяка свободна скамейка той отчетливо я виждаше на фона на залеза: бледо, изтънчено лице, кафяви обувки и златисти ръкавици, сложени една върху друга.

Наистина, тази вечер върху устните ѝ се мяркаше плаха, едва доловима усмивка. И този път видението не го напусна, докато преминавайки „Куинс-Крисчънт“ и „Молдън-роуд“, не зави по „Карлтън-стрийт“. Във входа бе тъмно и той се качваше по стълбите пипнешком, но отваряйки вратата на своята тясна стаичка на третия етаж, изведнъж почувства, че самотата, която го чака вкъщи днес не е страшна за него.

По цели дни в тъмната кантора на „Ебингдън-стрийт“ в Уестминс-тър, където всекидневно от десет до шест преписваше прошения и дела, обмисляше какво ще ѝ каже, търсеше думи, които биха помогнали да се завърже разговор. Минавайки по „Портгленд-плейс“, си ги повтаряше мислено. Но бе достатъчно да види отдалече златистите ръкавици и думите изчезваха някъде, и той, забил поглед право пред себе си, минаваше покрай нея с бързи крачки, и чак при Честърските врати отново успяваше да си припомни заучените думи. Това би продължило така много дълго, но ето че веднъж тя не се оказа на своето обичайно място. Там играеше банда шумни дечица. И на него му се стори, че цветята и дърветата наоколо са изгубили багрите си. Сърцето му се сви от страх и той забърза по-нататък без всякаква цел, само и само да върви нанякъде. Но веднага след лехата със здравеца той я видя, тя седеше на съвсем стол и той, внезапно спирайки се пред нея, каза рязко:

– А! Ето къде сте!

Съвсем не възнамеряваше да се обърне към нея така, но случайно изпуснатата фраза му помогна особено добре.

– Там има деца – обясни тя. – Искаше им се да поиграят и ето че реших да седна по-далече.

Без да размисля, той седна на стола до нея и им се струваше, че се познават от много отдавна, от онези времена, когато между Сент-Джонс-Ууд и „Олбани-стрийт“ са направили градина.

След това те всяка вечер дълго седяха там, вслушвайки се в страстното, заливащо се подсвиркване на косовете, в зовящата песен на скворците, в песните на радостта и надеждата. Той обичаше нейната мила стеснителност. Ако на улицата някоя жена му хвърлеше предизвикателен поглед или съседката му по маса в евтината закусвалня почнеше откровено да флиртува с него, той се наежваше и ставаше непохватен. Докато нейната плахост му придаваше увеност. Почти изплашена, тя отпускате очи под неговия настойчив поглед, трепваше при докосването на ръката му, раждайки у него усещане за сила, радост от нежната мъжка власт. А той настояваше да бъде с нея насаме, по-далече от другите и с безгрижието на човек, за когото парите нищо не значат, плащаше за столовете.

Веднъж, минавайки през „Пикадили-Съркьс“, той се спря при фонтана, загледан в голямата кошница момини сълзи, внезапно поразен от приликата на техните малки главици с нея.

– Купи си цветенца, миличък. Ще видиш, те ще се харесат на твоего момиченце! – подхвърли, усмихвайки се, търговката и протегна

букет.

– Колко? – попита той, като напразно се мъчеше да не се изчервява. Търговката, грубо, добро същество, се замисли за секунда.

– Шест пенса – отвърна тя и той купи момини сълзи. Ако му бе поискала шилинг, щеше да плати. „Тъпа съм аз, тъпа...“ – наруга се цветарката, прибирайки парите в джоба си.

Той тържествено поднесе цветята и наблюдаваше как тя прикрепва букетчето на блузката си. Любопитна катеричка спря своя бяг, наклони встрани глава и също почна да я наблюдава, чудейки се каква може да бъде ползата от букетчето. Тя не му благодари с думи, но когато се обърна към него, той видя сълзи в очите ѝ и малката ръка във велурена ръкавица се протегна към ръката му. Той задържа тази малка ръка, но тя побърза да я отдръпне.

Харесаха му нейните малки ръкавици, макар да бяха стари и защити на много места. И добре, че бяха велурени; плетените, каквито носят момичетата от нейния кръг, биха били неприятни, когато поискаш да ги целунеш. Той обичаше малките кафяви обувки, които сигурно струваха скъпо, тъй като все още изглеждаха хубави. Харесваха му нейните изящни дантелени воланчета и простите, но винаги чисти чорапи, едва видни под дългата рокля. Толкова често бе наблюдавал момичета, крещящо и предизвикателно облечени, но с червени ръце и непочистени обувки. Много от тях бяха, може би, красиви и даже във всеки случай привлекателни, разбира се, ако човек не е особено взискателен и не обръща внимание на дреболии.

Той обичаше нейния глас, толкова различен от резкия говор на другите хора, режеш слуха му, когато те на групички, смеейки се гръмко и приказвайки, минаваха покрай него. При вида на бързите ѝ, пълни с грация движения, той си спомняше планини и стремителни потоци. С малките си кафяви обувки и ръкавиците, в роклята, също кафява, но с малко по-тъмен оттенък, тя му приличаше на сърна. Нежният кротък поглед, едва доловимите, меки движения, никога не напускащият лицето ѝ израз на уплаха, като че тя непрекъснато бе готова да побегне. И му се прииска да я нарича така. Нито един от двамата даже не помисли да попита за името на другия, това, изглежда, нямаше значение.

– Моя малка сърничке – шепнеше той, – непрекъснато се боя, че изведнъж ще удариш с топчета по земята и ще побегнеш нанякъде – тя се засмя и се придвижи по-близо до него. То също бе движение на сърна. В детството си бе виждал сърни, когато идваха при тях в планината.

Откриха, че има много общо между тях. Двамата бяха самотни,

макар да живееха някъде на север някакви негови далечни роднини. И за нея, както и за него, домът представляваше тясна стаичка. „Ето там“ – показваше тя, замахвайки с малката ръка във велурена ръкавица по посока северо-запад; и той не я разпитваше за по-точен адрес.

Лесно му бе да си представи този район: убога тясна уличка, някъде около „Лисън-Гроув“ или малко по-далеко по посока на „Хароу-роуд“. Обикновено се разделяше с нея на обиколната алея на парка под тихите, прекрасни дървета и богатите къщи, и гледаше подире ѝ, докато мъничката, прилична на сърна фигурка не се разтопеше в сумрака.

Тя нямаше нито приятели, нито роднини и не помнеше никого, освен бледата си, подобна на момиченце майка, която умряла скоро след пристигането им в Лондон. Собственичката на дома, възрастна жена, я оставила при себе си да помага в домакинството; а когато тя се лишила и от това последно убежище, добри хора я пожалили и ѝ намерили друга работа. Работата не била тежка и не била лошо платена, но кой знае защо, не ѝ харесвала. Той се досещаше за това по внезапно прекъсваните разговори. Тя се мъчеше да намери нещо друго, но нали това е толкова трудно без протекции и без пари. А и няма за какво да се оплаква, всъщност освен че... И тя млъкваше, стискайки малките си ръце в ръкавиците, а той, като виждаше тъжния ѝ поглед, сменяше темата на разговора.

Но какво пък, това не е страшно! Той ще я вземе оттам. Беше му приятно да мисли, че ще протегне ръка за помощ на това малко, крехко създание, чиято слабост му придаваше сила. Нали няма да животува до края си като чиновник в жалката кантора. Той ще пише стихове, повести, пиеси. Вече е припечелил малко от това. Споделяше с нея своите надежди и пламенната ѝ вяра го вдъхновяваше. В една от вечерите той ѝ прочете свое произведение, тя го слушаше внимателно, искрено се смееше там, където бе смешно, а когато гласът му потреперваше, където гърлото му се свиваше от вълнение и не беше по силите му да продължи – сълзи се появяваха и в нейните очи. Така за пръв път той позна съчувствието на един приятел.

Свърши пролетта, настъпи лятото. И ето, че изведнъж се случи голямо събитие. Отначало той не можа да разбере от какво е предизвикано странното му чувство. В нея се бе появило нещо ново, неуловимо, като аромат на цветя. Изглеждаше, че тя се държи някак иначе, по-гордо. Чак при раздялата, като пое ръцете ѝ, той разбра в какво се състои работата – тя бе с нови ръкавици. Ръкавици със същия златисто кафяв цвят, но изключително гладки, меки и прохладни. Плътно, без нито една

бръчица, те обвиваха нейните ръце и подчертаваха красотата на тяхната линия.

Смрачаваше се и ако не се брои широкия гръб на полицая, те бяха съвсем сами на алеята, на своето любимо място. Внезапно той се отпусна на коляно пред нея, както го правят в романите и в пиесите (а понякога и в живота), притисна дългата си и гореща целувка към малката ръка във велурена ръкавица. Чува се нечии крачки и той побърза да се изправи. Тя стоеше, треперейки с цялото си тяло, а в очите ѝ имаше страх. Крачките приближаваха, но случайният минувач бе все още зад завоя на пътеката. Мълчаливо и бързо тя го прегърна и го целуна. Бе странна, хладна и все пак страстна целувка. След това, без да каже нито дума, се обърна и си отиде. Той гледеше подире ѝ, докато тя не сви при Хановерските врати. Този път тя не се извърна.

Като че някаква бариера се изправи между тях след тази целувка. Все пак на следващата вечер тя с нормалната си усмивка дойде на срещата, само в очите ѝ все още се таеше страх; и когато седна до него и той взе ръцете ѝ, стори му се, че тя се отдръпва. Това бе инстинктивно, несъзнателно движение. И отново то му напомняше планините и бурните, стремителни потоци, и сърната с печален поглед, отклонила се от стадото, която може да те допусне съвсем близко, но достатъчно е да протегнеш ръка, за да я погалиш, и тя ще потрепери и ще избяга.

– Винаги ли носиш ръкавици? – я попита той след няколко дни.

– Да – отговори му тихо. – Винаги, когато излизам на улицата.

– Но ние не сме на улицата – възрази той, – ние сме в градината.

Може би ще ги свалиш?

Тя не отвърна нищо, само със смръщени вежди го погледна така, като че се мъчеше да прочете неговите мисли. Но по обратния път, преди да стигнат до изхода на парка, тя се отпусна на последната пейка и с жест го покани да седне до нея. Спокойно разкопча велурените ръкавици, свали ги и ги остави настрана. Тогава той за пръв път видя ръцете ѝ.

Ако бе се вгледал в нея, би забелязал как гасне слабата искра на надеждата, би видял горчивата тъга в кротките очи, които го наблюдаваха – и той, навярно, би се опитал да скрие ужаса, физическото отвращение, което се изрази върху лицето му и в неволното движение, когато се отдръпна от нея. Ръцете бяха малки и с красива форма, но груби и като че обгорени с нажежено желязо, с кървави страшни мазоли и изтъркани нокти.

– Трябваше да ти ги покажа по-рано – каза, като слагаше ръкавиците си. – Колко глупаво! Би трябвало да знам.

Той се постара да я успокои, но се запъваше и не намираше нужните думи.

– Това е от работата – каза тя, когато си тръгнаха. Ръцете ѝ станали такива скоро, след като почнала да работи. Ако би могла да се махне оттам по-рано! Но сега! Сега вече нищо не може да се направи...

Те стигнаха до изхода, но този път той не я изпрати с поглед, не изчака, както винаги, как тя ще му махне с ръка за сбогом и ще изчезне, дали се е обърнала или не – той така и не узна.

На следващия ден той не отиде на срещата. Десетки пъти несъзнателно стигаше до вратите на парка почти, а после бягаше далече, крачейки бързо по убогите улици и, като сляп, се блъскаше в минувачите. Бледното, любимо лице, тъпичката детска фигурка, малките кафяви обувки го зовяха. Ако можеше само да мине ужасът от ръцете ѝ. Душата на художника потреперваше при спомена за тях. В обтегнатите, изящни, гладки ръкавици те му се струваха толкова красиви и той мечтаеше за деня, когато ще ги стисне в своите ръце, ще ги гали и ще ги целува. Би ли било възможно да ги забрави, да се примири с тях? Трябва да се помисли... трябва да замине по-далече от тези шумни улици, от хората, които, изглежда, му се подиграваха. Той си спомни, че сесията на парламента е свършила и в кантората работата не е много. Може да поиска отпуск... началството ще се съгласи.

Подреди малко бельо в раницата. В планината, при стремителните потоци! Там той ще намери покой.

И ето че след дълги скитания, една вечер той се срещна с един млад лекар. Собственичката на хотела трябваше да роди и лекарят чакаше долу кога ще го повикат. Те се разприказваха и изведнъж една проста мисъл го поразя. Защо не бе помислил за това по-рано? Като преодоля стеснителността си, той попита лекаря от каква работа могат да се получат такива рани. Описа ги, виждайки пред себе си в тъмните ъгли на стаята тези бедни, малки, жалки ръце.

О! Причините биха могли да бъдат какви ли не – гласът на доктора звучеше делово. При обработка на лененото влакно и даже на ленената тъкан при определени условия. При много производство в наши дни се употребяват различни химикали. Всички тези видове нова фотография, евтината цветна репродукция, химическото чистене, боядисването, гравирването върху металите. Предпазна мярка са гумените ръкавици. Би трябвало да ги въведат навсякъде. Лекарят, май бе склонен да продължава своите разсъждения.

– А излечимо ли е? Има ли някаква надежда? – прекъсна го той.

– Дали е излечимо? Дали има надежда? Разбира се. В случай, че са засегнати само ръцете, лекуването е напълно възможно. Действието на вредните вещества върху кожата се усложнява от малокръвието. Махнете я оттам; дайте ѝ възможност да диша чист въздух и да пази диета, лекувайте я с най-прости средства, с мехлеми или с нещо подобно. Обърнете се към местния лекар, той ще ви предпише лекарство и за три-четири месеца всичко ще мине.

Той едва не пропусна да благодари на младия лекар. Искаше му се да тича някъде, да вика, да скача, да размахва ръце. Ако се появяше възможност, би заминал занаякъде още същата нощ. Проклинаше себе си, заради странния свой каприз да не вземе адреса ѝ. Иначе би могъл да ѝ прати телеграма. Не спа цялата нощ, а на сутринта се отправи на път. Мина пеш десет мили до най-близката железопътна гара и едва дочака влака. Целият дълъг ден на него му се струваше, че влакът се тътри едва-едва, но накрая се появи Лондон.

Бе все още рано, но той и не помисли даже да се отбие до вкъщи. Остави раницата си на гарата и се отправи в Уестминстър. Искаше му всичко да остане както преди, а всичките дни от времето на последната им среща, да можеха да се окажат просто кошмарен сън. Сдържайки се да не тича, той приближи парка в обичайното време на техните срещи.

Чака дълго, чака дотогава, докато не затвориха вратите, но тя не дойде. От самата сутрин някъде в дълбините на неговото съзнание се таше страхът, че тя няма да дойде, но той го прогонваше. Навярно се е разболяла, боли я главата, а може би е просто уморена.

И следващата вечер се успокояваше с подобни мисли. Да предположи нещо друго – не му достигаше дух. И така бе всеки път. Минаха много такива вечери, той загуби сметката им. Понякога сядаше и гледаше алейката, по която обикновено идваше тя, после ставаше и вървеше към изхода, гледаше встрани и отново се връщаше. Един път спря пазача и го разпита. Да, пазачът я помни прекрасно: младата лейди с велурените ръкавици. Тя идвала веднъж или дважд, може би и повече пъти, той не е сигурен, и чакала. Не, не забелязал да е била разстроена. Просто седяла тук. Ще походи малко, ще походи и ще се върне пак на същото място, а като дойде време да се затварят вратите, си отива. Той остави адреса си на пазача. Пазачът обеща да му се обади, ако я види отново.

Понякога вместо из парка, той бродеше по бедните улички в района „Лисън-Гроув“ и по-нататък по отсрещната страна на „Еджуер-роуд“, докато не настъпеше нощта. Но така и не я намери.

Може би биха помогнали парите, мислеше той, терзан от своята

бедност. Безответният, грамаден град, пазещ милиони тайни, изглежда, му се надсмиваше. Той бе изхарчил за обявления няколко фунта, които успя да събере, но не разчиташе на отговор и не го получи. От къде на къде тя би почнала да чете обявленията по вестниците!

След известно време и паркът, и улиците наоколо му станаха противни и той се пренесе в друга част на Лондон, старайки се да забрави. Но не можеше да надмогне над себе си. Често пред него се рисуваше картината: широката тиха алея с превзетите дървета, с ярките цветни лехи и тя, осветена от последните лъчи на залеза. И отново виждаше малкото, одухотворено лице, хубавите кафяви обувки, и малките ръце в златисто-кафяви ръкавици, отпуснати върху коленете.

КРАЙ

© Екатерина Димитрова, превод от английски

Jerome K. Jerome
The Fawn Gloves, 1916

Сканиране, разпознаване и редакция: Теодора, 2008

Публикация

Джеръм К. Джеръм. Джентълмени и привидения. Разкази
Съставителство и превод: Екатерина Димитрова
Selekt ABC, София, 1993
Печат: Полипринт, Враца
255 с.

Malvina of Brittany, 1916

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/6763>]